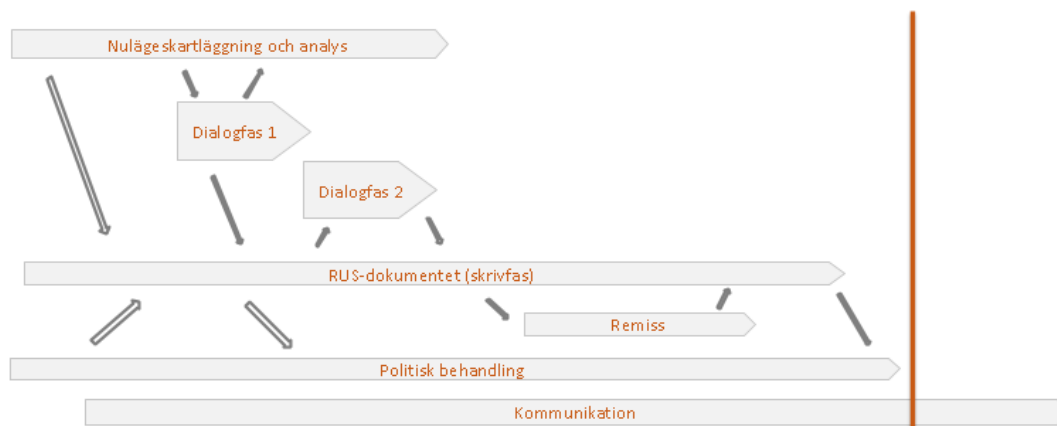

Regional Utvecklingsstrategi - remiss

Framtagandet av Västerbottens Regionala Utvecklingsstrategi (RUS) är en treårig process, som nu närmar sig sitt sista skede. Föreliggande text är den remiss som har arbetats fram, och som kommer att justeras i enlighet med de inspel som görs innan den antas politiskt under hösten 2020.

Vad är den regionala utvecklingsstrategin?

Den regionala utvecklingsstrategin är det övergripande verktyget för länets samlade utvecklingsarbete. Strategin tas fram i dialog med aktörer från offentlig, privat och frivillig sektor, och är aktörernas gemensamma målbild och strategi för att nå målen.

I en färdig RUS har gemensamma utmaningar och möjligheter tagits fram och beslutats politiskt, och strategin anger mål och prioriteringar på en övergripande nivå och på lång sikt. De kan sedan brytas ned eller fördjupas i andra regionala strategier och handlingsprogram inom tematiska områden, kommunala strategier och planer. De kan också användas i styrdokument och planer hos organisationer och myndigheter.

RUS ska också bidra till att göra skillnad. Därför innebär RUS strategiska prioriteringar också en tydlig riktningssivare för arbetet med att genomföra andra strategier och planer. Det betyder också att den regionala utvecklingsstrategin inte kan vara lika detaljerad som exempelvis olika regionala sektorsplaner. För att fungera som riktningssivare måste vissa delar lyftas fram tydligare än andra.

De regionala utvecklingsstrategierna är en central del i det svenska och europeiska regionala tillväxtarbetet. Lagen om regionalt tillväxtarbete (2010:630) slår fast att varje län ska ha en regional utvecklingsstrategi och att den skall bidra till att uppnå målen för den nationella regionala tillväxtpolitiken och vara basen för strategier, planer och finansiering inom det regionala tillväxtarbetet och EU:s sammanhållningspolitik.

Den slutliga RUS:en ska vara ett verktyg för samsyn som säkrar en samsyn på länets utmaningar och möjligheter, ett kunskapshöjande dokument som ökar förståelsen för länets diversitet, möjligheter och utmaningar. Den regionala utvecklingsstrategin ska ge en möjlighet att samlas och gemensamt möta utmaningarna samt också vara ett sätt att fokusera resurserna och ge en riktning för finansieringen av olika utvecklingsinsatser..

Hur genomförs den regionala utvecklingsstrategin?

Region Västerbotten har ett övergripande ansvar för att samordna framtagandet och genomförandet av strategin, men det är regionens alla aktörer som gemensamt bidrar till att strategin förverkligas. Minst en gång per mandatperiod gör Region Västerbotten också en prövning om strategin är fortsatt aktuell eller om det krävs revideringar.

Ingen enskild aktör har ensam ansvaret för att genomföra strategin eller för att målen i den nås. Uppfyllelsen av de strategiska målen påverkas också av utvecklingen i omvärlden och av andra faktorer som aktörerna varken enskilt eller samlat råar över. Däremot har alla ett ansvar att verka i riktning mot måluppfyllelse, efter bästa förmåga och resurser.

För varje strategisk prioritering pekas därför ett antal aktörer ut (såväl offentliga myndigheter som andra), som är avgörande för att nå respektive strategiska mål och för att genomföra konkreta insatser i det syftet. Listan på aktörer ska inte tolkas som komplett utan är snarare exempel. Här nämns också kortfattat exempel på möjliga finansieringskällor. Inte heller dessa ska ses som uttömmande utan snarast exemplifierande. För varje strategiskt område pekas även en aktör ut såsom ansvarig för samordning och framför allt uppföljning. Det betyder inte att denne aktör ansvarar för alla insatser inom prioriteringen. Kännetecknande är att det är många ansvariga för insatserna inom varje prioritering, men det är den ansvarigt utpekade som svarar för samordning och uppföljning mellan dessa aktörer.

Hur har RUS-remissen tagits fram?

Det förberedande arbetet för RUS-processen bestod av en nulägeskartläggning och analysmaterial, både sådant som tillkommit genom andra processer och material som framställdes specifikt för arbetet med framtagandet av en ny RUS. Detta material har sedan förnyats för att vara uppdaterat under arbetsprocessens gång.

Under 2018 inleddes och genomfördes breda dialoger och workshops inom följande temaområden:

- Framtidens arbetsmarknad och kompetensförsörjning
- Framtidens hållbara samhälle
- Framtidens näringsliv och entreprenörskap
- Framtidens innovativa region
- Framtidens mobilitet och transportinfrastruktur
- Framtidens fritid och civilsamhälle
- Framtidens hälsa och social välfärd
- Framtidens kulturliv
- Framtidens digitala region

Sammantaget visar närvarolistorna på drygt 550 deltagare, som samlades och bidrog till diskussionerna och resultaten under dessa workshops. Syftet var att ta fram gemensamma bilder över framtida önskvärda tillstånd för regionen på flera nivåer utifrån genomförda analyser. Fokus låg vid en övergripande hållbar utveckling till år 2040, och de samhällsförändringar som behöver ske inom respektive sakområde och samordnat samt hur vi vill och behöver arbeta för att nå dit genom identifierade möjliga aktiviteter och åtgärder.

Resultaten från dessa workshops togs sedan under 2019 vidare till fortsatta dialogmöten på organisationsnivå för att testa de framtagna målformuleringarna, vilket skett parallellt med att strategidokumentet skrivits fram. Ett digitalt dialogunderlag cirkulerades och resulterade i 39 inkomna svar som pekade på att materialet avspeglade diskussionerna i den första dialogfasen, men att det fanns behov av förtydliganden och korrigeringar. Samma resultat fanns som återkoppling på det interna remissförslag som cirkulerades inom sakområdena under slutet av året.

Inkomna svar på dialogunderlaget 2019:

ALMI	Leader Lappland	Skellefteå kraft AB	Trafikverket
Arctic game lab	LO Norra Sverige	Skogsstyrelsen	Umeå biotech incubator
Balticgruppen	Luleå tekniska universitet	Social ekonomi Övre Norrland	Umeå kommun
Dancentrum Norr	Lycksele kommun	Storumans kommun	Umeå universitet
Dorotea kommun	Länsstyrelsen	Studieförbundet vuxenskolan	Umeå universitet holding
Folkhälsoenheten	Västerbotten	SWEFA	Vattenfall
Funktionsrätt Västerbotten	Norrbotniabanegruppen	Sverigefinska förbundet Norra Sverige	Vilhelmina Kommun
Hello Future	Robertsfors kommun	Sveriges lantbruksuniversitet	Västerbottens idrottsförbund
Lantbrukarnas riksförbund	SISU		Västerbottens museum
	Skellefteå kommun		Åsele kommun

Materialet omarbetades utifrån de synpunkter som inkom, och ett nytt dialogunderlag cirkulerades under början av 2020 för att samla in ny återkoppling utifrån vilka en ny justering genomfördes. Syftet har varit att alla relevanta områden ska vara inkluderade med rättvisande målbilder, samt att dokumentet ska ha så bred och djup förankring som möjligt. Detta ger förutsättningarna för den senare implementeringen och fullföljandet av att nå den vision som slås fast under slutet av år 2020.

RUS-remissens innehåll och upplägg

På omkring 20 sidor beskrivs i RUS-remissen vad den regionala utvecklingsstrategin är och hur den ska genomföras; Västerbottens styrkor och utmaningar; Västerbottens vision för framtiden; Mål, strategi och prioriterade områden. Att dokumentet kunnat hållas så kort beror på att mycket av bakgrund och fördjupad kunskap återfinns i tillhörande analysrapporter, så som Regionala prioriteringar i Västerbotten – Analys och Territorial Review of the NSPA, OECD.

Västerbottens styrkor och utmaningar fokuserar mot ovanstående bakgrund på de områden där länet står inför förändringar under rubriken Västerbottens styrkor och utmaningar, och lyfter fram klimatåtgärder och ett varmare klimat; internationell konkurrens som sätter ramar som påverkar vår utveckling; digitalisering som förändrar förutsättningarna inom alla områden; fortsatt urbanisering och växande skillnader både socialt och geografiskt.

- 1 DEN REGIONALA UTVECKLINGSSTRATEGIN
 - 1.1 Hela territoriets strategi
 - 1.2 Genomförande
- 2 VÄSTERBOTTENS STYRKOR OCH UTMANINGAR
 - 2.1 Klimatåtgärder och ett varmare klimat
 - 2.2 Internationell konkurrens sätter ramar som påverkar vår utveckling
 - 2.3 Digitalisering förändrar förutsättningarna inom alla områden
 - 2.4 Fortsatt urbanisering och växande skillnader – socialt och geografiskt
- 3 VISION VÄSTERBOTTEN
- 4 MÅL, STRATEGI OCH PRIORITIERADE OMRÅDEN
 - 4.1 Hållbarhet och Agenda 2030 – en utveckling på planetens villkor
 - 4.2 Målstruktur för strategin
 - 4.3 Ett Västerbotten som är attraktivt och tillgängligt
 - 4.3.1 Västerbotten – jämlik hälsa och socialt hållbar utveckling
 - 4.3.2 Västerbotten – en effektiv, tillgänglig och attraktiv region
 - 4.3.3 Västerbotten – en digitaliserad region för effektivitet och tillgänglighet
 - 4.4 Ett Västerbotten som bjuder in, växer och skapar förutsättningar
 - 4.4.1 Västerbotten förnyar
 - 4.4.2 Västerbotten utbildar och inkluderar för tillväxt
 - 4.4.3 Västerbotten ställer om

Den vision som tagits fram för Västerbotten 2020-2030 tar fasta på att EU Regional Social Progress Index 2016 utpekade Västerbotten, tillsammans med Norrbotten, som främst inom EU när det gäller tilliten till varandra och till samhället. Visionen är "Västerbotten – En region där tillit skapar utvecklingskraft."

Den regionala utvecklingsstrategins mål tar avstamp i FN:s 17 globala mål, uttryckta i Agenda 2030, för vad som behöver åstadkommas för att nå en hållbar utveckling. Dessa utgör naturliga övergripande mål för den regionala utvecklingen i Västerbotten, som strukturerats i sex prioriterade områden: Jämlik hälsa och socialt hållbar utveckling; En effektiv, tillgänglig och

attraktiv region; En digitaliserad region för effektivitet och tillgänglighet; Västerbotten förnyar; Västerbotten utbildar och inkluderar för tillväxt; Västerbotten ställer om. I anslutning till varje strategiskt prioriterat område anges mål och delmål, men även indikatorer för att följa upp utvecklingen och målpuppfyllelsen. Indikatorerna bygger antingen på officiell statistik eller på data som ska samlas in av den aktör som ansvarar för samordning och uppföljning inom respektive område.

Hur ser remissförfarandet ut?

Den föreliggande remissen ligger till grund för de synpunkter och inspel som kan bidra till att den senare fastslagna RUS:en är den bästa möjliga versionen med ett relevant innehåll och hög genomförbarhet, men även stora möjligheter till uppföljning och utvärdering. Det är därmed önskvärt att lämnade remissvar är så konkreta som möjligt.

Remissen sänds ut onsdagen den 15/4, och det är ett öppet remissförfarande.

Sista dag för att svara på remissen är onsdag 10/6. De kommuner som har kommunstyrelse efter det datumet har möjlighet att begära förlängd remisstid.

Den politiska ärendegången, och övriga berörda forum under processen, är som följer:

2/9	Primärkommunala beredningens arbetsutskott
10/9	Kommunchefsträff
16/9	Regionala utvecklingsnämndens arbetsutskott
30/9	Regionala utvecklingsnämnden och Beredningen för regional utveckling
13/10	Regionstyrelsens arbetsutskott
27/10	Regionstyrelsen
24-25/11	Beslut i Regionfullmäktige

Justeringar av dokumentet och inarbetningar av de synpunkter som inkommer kommer att påbörjas redan under pågående remisstid, till följd av de givna tidsramarna.